

ORSZÁGOS TÖRVÉNY- ÉS KORMÁNYLAP

Erdély koronatarományra nézve

III-ik darab:

kiadatott és szétküldetett 1850 april 8.

Tartalom jegyzék.

Szám		Lap.
5	Rendelete a cs. k. polgári és katonai kormányzónak 1850 Martius 4-ikéről minden vidéki hivatalokhoz a volt alattvalók' jutalom melletti munka segedelmeknek eszközzése iránt.	6
6	Rendelete Erdély cs. k. polgári és katonai kormányzójának minden vidéki cs. k. hivatalokhoz 1850 Martius 5-ről; szükölködő földmives gazdáknak a hadi adó pénzekbőlli segedelmezések iránt	8
7	Rendelete a cs. k. polgári és katonai kormányzónak minden katonai vidéki parancsnokságokhoz 1850 Martius 5-ről; azon elővigyázati rendszabályok iránt, mellyek az ország némelly környeikeiben kiütött löszopornycza betegsége nézve követendők.	9
8	Rendelete a cs. k. polgári és katonai kormányzónak 1850-ik év Martius 8-ikáról a szebeni és Brassói városkapitányságokhoz a' német ujságlapoknak a' románok irányabani alkalmazása iránt.	10
9	Hirdetménye a cs. k. polgári és katonai kormányzónak 1850 Martius 8-ról a szállás hordozóknak az ágykrajczár hónaponkénti készpénzbeni kifizetése iránt.	11

Landesgesetz- und Regierungsblatt

für das

Kronland Siebenbürgen.

III. Stück.

Ausgegeben und versendet am 8. April 1850.

Inhalts-Verzeichniß.

Nr.		Seite.
5	Berordnung des k. k. Civil- und Militär-Gouverneurs vom 4. März 1850 an sämtliche Distrikts-Nemter über die Erzielung von Arbeitsaushilfen gegen Lohn durch die ehemaligen Unterthanen.	6
6	Berordnung des k. k. Civil- und Militär-Gouverneurs vom 5. März 1850 an sämtliche k. k. Distrikts-Nemter über die Unterstützung bedürftiger Grundwirthe aus den Kriegsteuergeldern	8
7	Berordnung des k. k. Civil- und Militär-Gouverneurs vom 5. März 1850 an sämtliche Militär-Distrikts-Kommandanten; betreffend die zu ergreifenden Vorichtsmaßregeln wegen der in einigen Gegenden des Landes ausgebrochenen Hochkrankheit der Pferde	9
8	Berordnung des k. k. Civil- und Militär-Gouverneurs vom 8. März 1850 an die Stadthauptleute von Hermannstadt und Kronstadt betreffend die Haltung der deutschen Tagesblätter den Rumänen gegenüber.	10
9	K u n d m a c h u n g des k. k. Civil- u. Militär-Gouverneurs vom 8. März 1850 über die monatliche baare Auszahlung der Schlafkreuzer an die Quartierträger	11

ΦΟΙΛ ΛΗΠΙΛΟΡ ΠΡΟΒΙΝΧΙΑΛΕ III Λ ΓΥΒΕΡΝΗΛΩΙ

n e n t p s

ЦЕАРА ДЕ КРОААНЪ ТРАНСИЛАВАНΙΑ

ДЪ РАБЪ Л II

e s t p a d a t m i t p i m i e i n 8. A p r i l e 1850.

ΚΟΝΣΠΕΚΤΩ Λ-ΚΩ ΠΙΝΣΩ Λ Ι

Nr.		Пагина.
5.	Ordinanzulua ч. р. Гьвернатор цивил ми милитарис дин 4. Мартис 1850, кьтрь toate dereгъториле districtuale pentрe mijloculcea ажторилел де лс-крь дин partea Φοιλλορ ιοβασι не плать	6
6.	Ordinanzulua ч. р. Гьвернатор цивил ми милитарис pentрe Трансилвания кьтрь toate офииле districtuale дин 5. Мартис 1850, decнре ажто-рица економилор линеиу, дин ванл контрибуциел величе	8
7.	Ordinanzulua ч. р. Гьвернатор цивил ми милитарис дин 5. Мартис 1850, кьтрь тоул командануил districtelor militare, че кьспинде ан cine тьскриле прекационале pentрe боала билелор де мьхл емиле ан елеле пьрлу але цьрл	9
8.	Ordinanzulua ч. р. Гьвернаторис цивил ми милитарис дин 8. Мартис 1850, кьтрь кьмиланул чьтрьлор Сивил ми Брамон, кьре кьспинде ан cine пьртареа жьрналелор пемгьшу дин Трансилвания ан привинда ромьнилор	10
9.	Пьвликьрса ч. р. Гьвернаторис цивил ми милитарис дин 8. Мартис 1850, decнре пьтрьрса кьредарилор де дьрмит ан ванл гата не фьекьре льнъ, ла чей че das кварталь	11

Bendelete

Verordnung

ORDINȚIUNE

A cs. k. polgári és katonai kormányzónak 1850 Martius 4-ikéről minden vidéki hivatalokhoz a volt alattvalók' jutalom melletti munka segédelmőknek eszközzése iránt.

A földmivelés az ország legnevezetesebb jövedelmi forrása s a természetény öregbítésétől függ a lakosok jóléte. Ennek elősegítéséről, minden földek kellő ellátása s minden gabonanemek idejébeni elvetéséről gondoskodni, a táplálékban szűkölködést elhárítani, kötelessége a kormánynak, melly minden földbirtokost különbség nélkül egyformán karol fel.

A lefolyt két év nyomasztó volta a földészeti ipar sok tökéit, főleg az ingó vagyont és igavonó marhát, a földészetben olly becses segédszereket szétadta, mellyhez az utobbi időben a marhavész rémitő nyomora járult.

A gazdasági eszközökben és munka erőben ez által származott hiány csak feszített szorgalommal pótolthatik ki.

Azért minden földésznek kötelessége mind saját, mind a közjólét érdekében munka idejét és erejét a legerősebben használni, és ereje mértékéhez s birásához képest másoknak is fizetés mellett a mezői gazdaságban segélyt nyújtani.

A földesuri viszony megszüntetése, a robott s más urbéri tartozások eltörlése a volt földes urak gazdaságában lényeges változást idézett elő. Az eddig gazdaságukat természetbeni robottolás által ellátott földesurak utasítva vannak gazdaságukat nagyobb részint fogadott munkások által folytatni.

A földnépének ez által alkalom van adva jelen-tékeny kereset által lételet javítani s a szűkség napjaira megtakarított vagyont félretenni.

A jó gazdaság megkívánja, hogy minden föld-birtokos földjeit rendesen mívelje s az aratást beszállítsa, mig kárpotlás melletti keresetről gondoskodnék, mivel a pillanati kereset előnyei a saját gazdaságban elhanyagolást nem pótolják.

De minden földész kötelessége a saját gazdaságból fennmaradó időt és erőt a keresetre fordítani s főleg azon gazdák, kik családok fenntartására nem elegendő, kevés földbirtokkal birnak s a keresetből élnek, tartoznak ez életmódot keresni s ez út által fenntartásukat biztosítani.

A gazdaságokban idegen munka erőre utasított volt földesurak és nagyobb földbirtokosok saját érdekében áll maga idejében munkásokról gondoskodni, egyezmények s kötések által a szükséges munkaerőt biztosítani s kellő előgondoskodás mellett alig történhetik azon eset, hogy a munkásokat pontosan fizető földbirtokosok a munkában hiányt szenvedjenek.

des f. f. Civil- und Militär-Gouvernements vom 4. März 1850 an sämtliche Distrikts-Aemter über die Erzielung von Arbeits-Aushilfen gegen Lohn durch die ehemaligen Unterthanen.

Der Ackerbau ist eine der vorzüglichsten Einnahmequellen des Landes, und von der Vermehrung der Produktion hängt der Wohlstand der Bewohner ab. — Diesen zu fördern und für die gehörige Bestellung aller Felder und zeitgemäße Einfechtung aller Fruchtgattungen Sorge zu tragen, damit kein Mangel an Nahrungsmitteln entstehe, ist die Verpflichtung der Regierung, welche alle Grundbesitzer ohne Unterschied gleichmäßig umfaßt.

Die Drangsale der verfloffenen zwei Jahre haben viele Kapitalien der landwirtschaftlichen Industrie, hauptsächlich das bewegliche Vermögen und das Zugvieh, diese so schätzbaren Hilfsarbeiter in der Landwirtschaft zerstört, wozu sich in der letzten Zeit die fürchterliche Plage der Viehseuche gesellte.

Der hiedurch entstandene Abgang an Bewirtschaftungsmitteln und Arbeitskräften kann nur durch erhöhten Fleiß ersetzt werden.

Jeder Landmann muß daher im eigenen Interesse und des allgemeinen Wohles wegen, seine Arbeitszeit und Arbeitskräfte auf das thätigste verwenden und nach Maß und Zulässigkeit seiner Kräfte auch Andern gegen Bezahlung in der Feldwirtschaft Aushilfe leisten.

Die Auflösung des Unterthansverbandes und Aufhebung der Robot und sonstigen Urbarellaistungen brachte in der Wirtschaft der ehemaligen Grundherrn eine wesentliche Minderung hervor, die Grundherrn welche ihre Feldwirtschaft auf die Naturalabgabe basirten, sind jetzt angewiesen ihre Wirtschaft meistens durch gedungene Arbeiter zu betreiben.

Dem Landvolke ist hiedurch Gelegenheit geboten, sich einen nahhaften Verdienst zu erwerben, seine Existenz zu verbessern und für die Lage der Noth eine Ersparniß zurückzulegen.

Die gute Wirtschaft fordert es, daß jeder Grundwirth seine Felder ordentlich bestelle, und die Ernte einsehe, bis er an Erwerb durch entgeltliche Aushilfe denkt, weil die Vortheile des momentanen Verdienstes die Verluste an vernachlässigter eigener Wirtschaft nicht ersetzen.

Aber jeder Landmann soll die von der eigenen Bewirtschaftung erübrigte Zeit und Kräfte dem Verdienste widmen und vorzüglich jene Grundwirth, die nur kleine Grundstücke besitzen, welche zum Unterhalte der Familie nicht hinreichen und die bloß vom Erwerb lebenden Insaßen, fleißig den Erwerb suchen, und in diesem Wege ihren Unterhalt sichern.

Es liegt im eigenen Interesse der ehemaligen Grundherrn und größeren Gutsbesitzer, welche an fremde Arbeitskräfte in ihrer Feldwirtschaft angewiesen sind, sich bei Zeiten um Arbeiter umzusehen, durch Akkorde und Verträge sich die nöthigen Arbeitskräfte zu sichern, und es dürfte bei gehöriger Umsicht kaum der Fall eintreten, daß Grundbesitzer, die die Arbeiter pünktlich zahlen, an Arbeitern Mangel leiden werden.

ч. р. Гьвернатор цивил ши милитарис дин 4. Мар-тис 1850 кэтре toate deperзtopiile distriktuale pen-трэ mijlociunea ажэtopиэи де лэкрэ дин partea фо-щилор iоваи не плаэ

Лэкрареа пэмантэри есте зная дин ишоареле челе маи де фрэнте але венитриор пери, ши дела динмэдиэреа продекциэнеи аакрэ клареа лэкрэtopи-лор. Пре ачеаста а о днаинта ши а перта гриээ пентрэ кэвиноаса лэкраре а тэтрор пэмантэриор, ши пентрэ аднаареа а тотэ-фрэиэи де екате, ка се не се паскэ липсэ де мизлоачеле трайэи, есте datorица гьвернэри, каре кэпринде пре тоэи посе-сори де пэмант фэрэ деосеэре дитрэ асемenea.

Непорочиреле челор дои ани трекуэи, аэреэини о мэдиэне де капиталэ але индэстриел економиче, маи кэ сеамэ авереа мишкэтоаре ши бителе де тракэ, не ачешэ ашеа днсемнаи ажэtopи ла лэкрэ дн економиа кампэри, ла каре дн тимэи дин зрмэ саэ днсоэит ши днпрозитоареа каламитате, боала де бите.

Липса прин ачестеа, дн мизлоачеле де еконо-миэ ши дн пэтерие лэкрэtopие пэскээ, нэмаи прин стрэдание дндоэи се поато есмпини.

Ашеа дарэ фиэекаре цераэс дн интересэ сээ ши пентрэ винело комээс, де липсэ есте сэмэ днтреэиндезе тимэи ши пэтерие де лэкрэ кэ тоа-тэ тэриэа, ши дэпэ мэсэра ши ерлареа пэтерилор саэ, сэ деа ши алора ажэtopиэ по плаэ дн економиа кампэри.

Деэфингареа лэкрэреи iоваиэи ши ридикареа роботелор ши а алтор преастаии зэриариэ аз про-дэс дн економиа фоэилор Домни де пэмант о стрэмантаре реалэ, проприетариэ карэши ваза еконо-миа кампэри не пээралиэ сэи iоваи, сэнт акэма днпреастаии днтра-аколо, ка сэмэ поарте економиче маи кэ сеамэ прин лэкрэtopи кэ плаэ.

Попоряэи цераэс i с'ас датэ прин ачеста при-лежэ сэмэ факэ зп кэдиээ днсемнат, сэмэ дн-ээнезе стареа са ши сэмэ пэстрезе чева ши пен-лрэ време де невое.

Економеа чеа ээпэ претинде, ка сэмэ лэкрэ фиэекаре економэ пэмантэриэ саэ кэп се кэвиэе ши сэмэ адэне сечеришэ, пэпэ кэнд кэцетэ ла агонисеалэ прин ажэtopиэ днлэиэ, пентрэ кэ фо-лоаселе агонисеэиэ моментане не сэмэнеэкэ па-гэвеле кэсате проприел економией неэриате.

Дарэ фиэекаре цераэс тэвэе сэмэ днтреэин-дезе тимэи ши пэтерие карэи присосекэ дела еко-номиче са спре агонисеэиэ, ши маи кэ сеамэ еко-номии ачэиэ, карэи аз нэмаи пэмантэриэ микэде, каре не сэнт де ажэсээ пентрэ сээдинереа фа-милиел лор, ши лэкрэtopии ачэиэ карэи тэескэ синэср дин кэдиээ, сэ кэсте кэ стрэдание дэпэ кэдиээ, ши не калеа ачэаста сэмэ асигэрезе трайэи виэии.

Есте интересэ проприэ ал Фоэилор Домни пэ-мантэиэ, ши алэ проприетариэ маи марэ, карэи аз липсэ де пэтере лэкрэtopарэ стрэинэ дн пэртареа економией кампэри, ка сэ се днгрэжаскэ де лэкрэ-topи ла времеа са, сэмэ асигэрезе прин токмеи ши контрактэри тэвэинчоаселе пэтери лэкрэtopие, ши преэпэгэ кэвиноаса прекаэциэне, маи кэ не с'ар днтэмпла, ка проприетариэ, карэи пэтеэкэ акэраи лэкрэtopиор, сэ айэ липсэ де лэкрэtopи.

Egyébiránt az ő dolguk gazdaszatuk tizletére kívántató pénzt idejében beszedeni vagy maguknak a szükséges hitelt megszerezni; minden esetben a reménylett aratás egy részének átengedése mellett is szükségleteiket pótolni, csak hogy gazdaszatukban fenn ne akadjanak.

Mindenkinek hatalmában áll keresményét ott folytatni, hól nagyobb hasznot talál, s mivel a sinormérték hiányzik annak meghatározására, hogy a földmives saját gazdaszata megakasztása nélkül mikor tehet kárpotlás melletti segedelmet és a kimért munkabér a munkások versenyéhez képest irányzódik, e részben semmi kényszerítésnek helye nem lehet, és valamint a munka üzlet, ugy a munkabér meghatározása is potlólóg onkéntes meg egyezésre bizatik.

Ellenben a tunyák és munkakerülök czélszerű módokkal megszorítandók, hogy korhelységök miatt a község terhére ne váljanak, a táplálát igénye csak a munkatehellenek s elkerülhetlen szerencsétlen események által illetettek számára levén határozva, kik a táplálati vagy szegényi pénzalap segedelmére valósággal szorulva vannak.

A földmivelés körül szóval, vagy irási egyezménynél fogva elvált munkatarozások iránt keletkező viszongások magányjog természetűek s más magány követelések gyanánt illető bíróságoknál kiegyenlitendők.

Az ideiglenes törvényszékek tárgyalás alatti behozatala alkalmával a községi eljárókra is bizva van a községi tagok közt előforduló magány ügyeket békobirói minőségben elintézni, hová a munkatarozás iránti követelések is tartoznak.

Illy tárgyakban a községi eljáróságok mint békebirák 4 ezüst forint értékéig már most működendnek s a hibásolat az elvált kötelességek teljesítésére szoritandják; ezeknek kötelességök a tunyákat és munka kerülöket munkára szoritni, mivel a kedvezőtlen viszonyok miatt nyomasztott gazdaszat segedelmezéséről és a keresetre képes lakósok életmódjok biztosításáról van szó.

Ez érték feletti versengések az ideiglenes törvényszékek felállításáig a political közigazgatási hatóságok által lehetőleg elintézendők; ezeknek egyáltalában kötelességök a községi eljáróságokra a fennebbi kötelezés pontos teljesítésében felügyelni és czélszerű tanítások és buzdítások által ernyedetlenül arra munkálni, hogy a földek miveletében s a vetések megtételében legnagyobb munkásság és szorgalom fejlessék ki, a földbirtokosok és munkások közt önkéntes egyezmények jöjenek létre és a földmivelet félbenszakasztást ne szenvedjen. E czélből az alkerületi biztosoknak keményen meghagyandó, hogy alkerületeik helységeit azonnal útazzák be s a munkásokat kereső földbirtokosoknak czélszerű fellépés által segéd kezeket nyujtsanak, mi körül azonban mindig arra kell ügyelni,

Es ist übrigens ihre Sache die zum Wirtschaftsbetriebe erforderlichen Geldmittel bei Zeiten aufzutreiben, oder sich den nöthigen Kredit zu verschaffen, allenfalls auch durch Ueberlassung eines Theiles der zu erwartenden Fehung ihrem Bedürfnisse abzuhelfen, um in der Bewirtschaftung nicht aufzuliegen.

Jedem steht frei, dort dem Erwerbe nachzugehen wo er einen größern Gewinn findet, und da es an einem Maßstabe fehlt zu bestimmen, ob und wann der Landmann ohne Abbruch in seiner eigenen Wirtschaft eine entgeltliche Hushilfe leisten kann, und der angemessene Arbeitslohn sich nach der Konkurrenz der Arbeiter richtet und regelt, so darf diesfalls kein Zwang eintreten und sowohl die Arbeitsleistung als auch die Bestimmung des Arbeitslohnes muß lediglich dem freiwilligen Uebereinkommen überlassen bleiben.

Dagegen sind Müßiggänger und Faulenzer durch geeignete Mittel zur Arbeit und Thätigkeit anzuhalten damit dieselben wegen ihrer Lüderlichkeit der Gemeinde nicht zur Last fallen und Unterstützungen in Anspruch nehmen, welche nur für Arbeitsunfähige und Tene bestimmt sind, die durch unausweichliche Unglücksfälle betroffen die Hilfe des Unterstützungs oder Armenfondes wirklich bedürfen.

Die aus den mündlich oder schriftlich eingegangenen Verträgen, wegen übernommenen Arbeitsleistungen, bei der Feldwirtschaft entstehenden Streitigkeiten sind privatrechtlicher Natur und müssen gleich den übrigen Privatforderungen bei der kompetenten Gerichtsbehörde ausgetragen werden.

Bei der im Zuge stehenden provisorischen Einführung der Interimsgerichte, wird auch dem Gemeindevorstande die Schlichtung gewisser Privatangelegenheiten unter den Gemeindegliedern in der Eigenschaft eines Friedensrichters zugewiesen werden, wohin auch in den vorgezeichneten Grenzen die Forderungen wegen Arbeitsleistungen gehören.

In derlei Angelegenheiten haben die Gemeindevorstände bis zu dem Betrage von 4. fl. CM. schon jetzt als Friedensrichter zu fungiren und die Schuldigen zur Erfüllung der eingegangenen Verbindlichkeiten zu verhalten, so wie es auch derselben obliegt, Müßiggänger und Faulenzer zur Arbeit anzuhalten, da es sich um augenblickliche Abhilfe in der durch ungünstige Verhältnisse bedrängten Feldwirtschaft und um Sicherung des Unterhaltes der erwerbsfähigen Insassen handelt.

Streitigkeiten über diesen Betrag hinaus, haben bis zur Einführung der Interimsgerichte die politischen Verwaltungsbehörden thuntlichst zu schlichten denen es überhaupt obliegt, die Gemeindevorstände in der genannten Erfüllung der obigen Verpflichtung zu überwachen und durch zweckmäßige Belehrungen und Aufmunterungen unablässig dahin zu wirken, daß in der Bebauung der Felder und Einfehung der Ernte die größte Emsigkeit entwickelt werde, daß zwischen den Grundbesitzern und Arbeitern freiwillige Uebereinkünfte zu Stande kommen und die Feldproduktion keinen Abbruch leide. — Zu diesem Zwecke ist den Unterbezirks-Kommissären einzuschärfen, daß sie die Orte ihres Unterbezirks sogleich bereisen und den größern Grundbesitzern, welche Arbeiter suchen hiebei durch geeignete Einwirkung an die Hand gehen, wobei aber

Amoi прелажур аcesa ecte лжкрл лор а ш екоате дин време мизлоачеле тревзинчоасе де вант ла псртареа економией, сеаз с'шл прокзрезо кредитл де лпсз, дар ла тоатз днлтмлара са азсте тревзингей економиче шл прлн лсареа знеи пзрд дин сечершл че се адеантз, ка сз нз сса дн локз кз дзчереа економией.

Флкрл есте ерлат а змела дзпз кздрл аколо, знде капзл маї мэл, шл флнд кз лпсешо мзсра, дзпз каре с'ар холзрл, кз, шл канд поате сз де'е деранл азторлз пе вант фзрз де дефек дн пропрлеа са економие, шл флнд кз плата лжкрл амесзратз се днреантз шл се реглеазз, дзпз копкзренция лжкрлор, амеа пентрз ачсаста нз се поате фаче слз, шл атл прсстация лжкрлз, кз шл менереа мзрдл пентрз лжкрл, тревзе сз се ласе слар днвоере лвере.

Длн контрз змелторл фзрз де лжкрл шл лешел тревзе сз се днз прлн мизлоачо потрлвте ла лжкрл шл дн деплндере, ка сз нз кадз прлн слзлчлзнеа лор спре грестатеа комзнлцл, шл сз лостеаскз азторлнда, каре есте менлз нзмаї пе сеата челор че нз сжл харлчл а лжкра шл пе а ачелора, карл ловлдл де недлжкндрлвеле непорочлрл, аз днтрз адевр лпсз де азторлндз сеаз де фондл сзралор.

Чертеле ескате дин контрактеле днкеете пентрз прлмлетеле прсстация де лжкрл ла економла кампнлз кз гзра сеаз кз скрлсореа, сжл де натзра дрентлзл прлват, шл ка челелалте претенцлнл прлвате тревзе сз се пертрактезе ла компетентеле трлвнал де жсцлцз.

Кз дналте сзлзтоареа днтродзчере провлсорле а жздекторлор интерлмале, се ва днкреллнда шл дналтектзлторлзл комзнлцл, днлжкареа зпор каззе прлвате днтре мемврл комзнлцл дн каллтеа злз жзде де паче, де знде днтре марлнлло пресемпате се вор днча шл претенцлнеле пентрз прсстацияле де лжкрл.

Дн актеллс де казсе аз де а жздека дналтектзлторл комзнлцлор пзпз ла сзмп де 4 фл. арл. днлз шл аклма ка жзл де паче, шл аз де а слл пе влновадл амл днллнл днаторлрлеле лзате асзпрлшл, прекзм сжл шл даторл а днне пре змеллторл фзрз де лжкрл шл пре лешел ла лжкрл, флнд кз се лжкрл пентрз азторлнда моментанз, че е де а се да економией кампнлзл стрлнтоарате прлн непрлнда днпрежзрлор, шл пентрз асгзрареа тралзл локлторлор харлчл де лжкрл.

Чертеле, каре трекз прссте сзма ачсаста, пзпз ла днтродзчереа жздекторлор интерлмале, аз де але днлжк дзпз пзлндз, дреллторлеле поллчле адмлнстрлтиве, каре прссте тоз сжл даторле а прлверла, ка дналтектзлторл комзнлтелл с'шл днлпнеаскз кз акзрлне даторлнда де маї сзсз, шл прлн днлзлзлрл шл днкорлжлсрл потрлвте аз де а зрма некзрмат днтр'аколо, ка дн лжкрареа пзпжлнлзл, шл дн адзпареа сечершлзл сз се десвоалте чеа маї маре актлвлате шл стрлданле, ка днтре пропрлтарл шл лжкрлорл сз домнеаскз ллвера днвоере, шл роада кампнлзл сз нз пзлнеаскз стрлчлзлне. — Спре скопзл ачсаста есте де асе днлнзрл комлсарлор де сзвчоркз, ка сз влслтезе нсмалдскал локзрлеле сзвчоркзл лорз, шл прлн коплжкареа потрлвте, сз азсте пропрлтарлор маї

hogy az alattvalóknak a szerződött munka bérek pontosan fizetessenek ki.

Az előbbi nyomasztó alattvalói viszonyok s némelly földesurak kihágásaik a föld népe egy részénél bizalmatlanságot idéztek elő 's még most is némelly földész gyanakodva vonakodik volt földesurának fizetés mellett is dolgozni.

E gyanu eltávolítása s a nyomasztó alattvalói viszonyok visszatérte iránti aggodalom elenyészítése végett útat kell nyitni a földnépének a volt földesurakhoz közelítésre s azon állapot előidézésére, hogy a volt alattvaló előbbi földes urában baráti szomszédját ismerje meg, neki mint ilyen segédet nyujtson s nála vonakodás nélkül életmodot keressen, ez a közigazgatási hatóságok fontos feladata, mellynél a legnagyobb vigyázattal kell lenni, hogy a nép bizalma a kormány iránt meg ne ingattassék.

E czélből a kormányi hatóságok kötelessége a földmivelés körüli kárpotlas melletti segedelem tárgyában a legszigorubb igazsággal eljárni és e részben az önkény, részrehajlás, vagy szenvedélyességnek még árnyékát is elkerülni, továbbá a volt alattvalóknak előbbi földesuraik minden megtámadásai ellen az itteni f. évi januar 10-ki 3787 szám alatti hirdetményhez képest pártolást és segedelmet nyujtani, mire nézve megjegyeztetik hogy a megszüntetett alattvalói viszonyból és földes úri jogokból származó hátramaradások személyes, vagy az alattvalói földhöz esatolt robott tartozások és adományok, bár milly neműek legyenek, előlegesen nem követeltethetnek, mivel a hátramaradásokat előbb meg kell vizsgálni s a föld kártalanítás tárgyát hasonlólag kidolgozni, melly munka a felállítandó kártalanítási bizottmány számára van kitűzve.

Azonban a mennyiben pénz, vagy természetbeni előlegezések visszafizetéséről van szó, az egyezmények pontosan teljesítendők s a szabad egyezkedésre bizatik illy adóságokat munka által leróni.

Az alárendelt hatóságoknak és községeknek e szerint kell a szükséges utasításokat és oktatásokat megadni.

Wohlgemuth Lajos.
Altábornagy.

6 szám.

Rendelete

Erdély cs. k. polgári és katonai kormányzójának minden vidéki cs. k. hivatalokhoz Martius 5-ről 1850; szükölködő földműves gazdáknak a hadi adó pénzekből segedelmezésük iránt.

Az ország némelly környeikeiben, különösen hól az utobbi mozgalmak alatt pusztítások történtek,

immer darauf gebrungen werden muß, daß den ehemaligen Unterthanen die bedungenen Arbeitslöhne pünktlich bezahlt werden.

Die früheren drückenden Unterthansverhältnisse und Uebergriffe mancher Grundherrn haben bei dem Landvolke, theilweise Mißtrauen hervorgerufen, und noch jetzt trägt mancher Landmann aus Argwohn Bedenken — seinem ehemaligen Grundherrn selbst gegen Bezahlung, Arbeit zu leisten.

Diesen Argwohn zu verschuchen und die Besorgniß der Wiederkehr solcher drückenden Unterthansverhältnisse zu beseitigen, die Annäherung des Landvolkes und der ehemaligen Grundherrn anzubahnen, und den Zustand herbeizuführen, daß der ehemalige Unterthan in seinem früheren Grundherrn den freundlichen Nachbarn erkenne, ihm als solchem Nushilfe leiste, und bei demselben ohne Scheu Verdienst suche, ist die wichtige Aufgabe der Verwaltungsbehörden, wobei mit der größten Umsicht vorgegangen werden muß, damit das Vertrauen des Volkes zu der Regierung nicht erschüttert werde.

Zu diesem Zwecke haben die Regierungsorgane bei Einwirkung auf die entgeltliche Arbeitsaushilfe zur Feldwirthschaft nach der strengsten Gerechtigkeit zu verfahren und hiebei selbst den Schein einer Willkühr, Parteilichkeit oder Leidenschaftlichkeit zu vermeiden, ferner den ehemaligen Unterthanen gegen alle Anfechtungen der vorigen Grundherrn, nach den Bestimmungen der hierortigen Kundmachung vom 10. Jänner l. J. 3. 3787. Schutz und Hilfe zu leisten, wobei bemerkt wird, daß auch die aus dem aufgelösten Unterthänigkeitsverhältnisse und grundherrlichen Rechten herrührenden Rückstände an persönlichen oder dem unterthänigen Grunde anlebenden Robotleistungen und Siebigkeiten jeder Art vor der Hand nicht eingefordert werden dürfen, weil diese Rückstände eher liquidirt werden müßten und ebenfalls einen Gegenstand der Grundentlastung bilden, der der aufzustellenden Grundentlastungskommission vorbehalten werden muß.

In so ferne es sich aber um Rückerstattung von erhaltenen Vorschüssen in Geld oder Natura handelt so sind die getroffenen Verabredungen pünktlich zu erfüllen, und es wird dem freiwilligen Uebereinkommen überlassen, solche Schulden durch Ubarbeitungen zu tilgen.

Hiernach sind den unterstehenden Organen, ferner den Gemeinden die nöthigen Weisungen zu ertheilen.

Wohlgemuth m. p.
F. M. L.

Nr. 6.

Verordnung

des k. k. Civil- und Militär-Gouverneurs vom 5. März 1850, an sämtliche k. k. Districts-Ämter; über die Unterstützung bedürftiger Grundwäthe aus den Kriegssteuergeldern.

In manchen Gegenden des Landes vorzüglich da, wo in den letzten Unruhen Devastationen statt ge-

marf, karif kastъ ляркърорl, къ каре прилепъ толде- зна, тревъе силъ ла ачеса, ка плата ляркъралъ ток- миль съ се плътеаскъ ляркърорlor акърат.

Аплъсърелъ релационl де mainainte але ю- вапlor, прекъм шl есорванция вnor Domni пъл- мантеуl, аз продъес лл парте ла попоръл церапъ пеинкредере, шl дикъ шl акъма май поарлъ кале эн церапъ грижъ, ка оаре съ лярке фостълъ съ Domnъ пълмантеескъ тorma шl прелжнгъ платъ.

A nimici grija aчeacta шl а да лл латърl фри- ка де рентаорчереа астор-фелis де релационl аплъ- сърорие, а фаче кале апропиерел попорълъ шl а фостlor Domni пълмантеуl, энl къръ ащил, а адъ- че clarea ачeа ка фостл. ювацис съ кшоаскъ лл фостл. лъ Domnъ пълмантеескъ пре приетенеескъ съ вочинъ, съл деа лъ ка ачелъia акъторis, шl съ касте ла ел къшигъ Фъръ ефилъ, есте incemnata datorингъ а дрегърорlor administrative, къ каре тревъе смълат къ преа mare грижъ, ка съ нъ се кълъеаскъ ллнкредереа попорълъ къръ Гъверна.

Спре еконъ.л ачeacta тревъе съ псрчeадъ орпа- не.ле гъвернълъ, лярканд пентръ акъторингa лл економia кампъ.лil не ванl, дъпъ чеа май етринъ дрентале, шl съ ллнкъмърe шl дкъмl энера энел волничl, къртинирl ceas natiml, съ деe май ллколо фостlor ювацil ллнотрива лъспор атакълор фостlor Domni пълмантеуl, дъпъ регелеле пълка- реl де аичl din 10. Ianuaris a. k. Nr. 3787, аураре шl акъторis, энде vine де а се ллсemma, къмкъ нилъ релангиле, каре се тpагъ din clarea релаци- оне ювъеаскъ шl din дрентъриле domnlor пъл- мантoшl, лл престациселе роботале, персонале ceas пилорие де пълмълъ ювъеескъ, де орl че фелis vor fi ачe.леа, акъма пълъ зна алъ, нъ еcle ерлат а се претинде, пентръ къ релангиле ачe.леа, тревъе съ се ллкъидеце май nainte, шl torma ачeа факъ эн обикт ал decpexepel пълмантълъ каре тревъе съ се цинъ де комисионеа пентръ ачeacta pandsitъ.

Аплъ ллклil се цине де рентаорчереа акъто- рингел лл ванl ceas лл натъръ примите, тревъе съ се ллп.лнеаскъ акърат тормелеле ллкелете, шl се ласъ ллвоирел ливере, а плъти асфелis де datoril prin ляркъ.

Дъпъ ачeacta аз де асе да органелор есор- динате, май ллколо комънлъцилор, ллдрентъриле тревъинчоасе шl ллвъцърil.

ВОЛГЕМУТ m. p.
Ф. М. Л.

Nro. 6.

ORDINĂCIUNEA

ч. р. Гъвернатор цивил шl милитарш пентръ Трансил- вания къръ toate ofiциле districtuale din 5. Mar- тис 1850 despre акъторингa економlor ллнциl din ванil контривъциел велече.

Лл энеле пърци але църil май къ самъ ак.10, энде ceas ллнллат лл мишкъриле din зpmъ де-

sulásáig más lovakkal bár milly szorosán felügyelt közösségtől elrekesztendő.

Ezen kívül a gyanus lovaknak mindaddig, míg a szopornyczának ismerhető jelét nem adják, melly esetben minden haladék nélkül, a fennebbi mód szerint azonnali megsemmisítésök' elkerülhetlen szüksége áll elő, egyáltalában saját örökkel, takarókkal, vakaró szerekkel, csebrekkel, kötőékekkel 's más hasonlókkal el kell látva lenniök, mellyek más lovaknál semmiképen nem használtathatnak.

Különös elővigyázatra van szükség minden helyeken az érkező fuvarosok 's más idegenek lovaikra nézve, hogy e szerencsétlenség illy idegen lovak által a fogadóba 's az ottani istállóba be ne hozattassék.

A vendégfogadóban tehát a jászolokat 's ivó vedreket szorgalmasan kell tisztítani, valahányszor más lovak tétetnek az istállóba.

De minden olly istalók, mellyekben szopornyczás, vagy csak gyanus, mirigyos ló állott, a falaknál friss mésszel bekenendők, a jászolrácsok, korlátok, alsó gerendák, ivó edények forró lúggal tisztára mosandók, a fábólí falak, mennyeiben lehetséges, leszedendők, a szalma elégetendő vagy a ganéj alá elásandó, a vasszerék kiégetendők 's minden, hosszabb időn át jól kiszellőztetendő, mielőtt egészséges lovaknak vízönti oda vitele megkísérthetnék.

A szopornyczás lovaknak minden szerszámaik, takaróik, kantárikaik 's a. t. hasonlólag megsemmisítendők.

Csak legnagyobb elővigyázattal 's köz felügyelettel lehet a kórt megakadályozni 's elnyomni.

Tehát minden helyi hatóságoknak legnagyobb kötelességökké teendő, hogy magukat a fennebbi marhavész utasításhoz pontosan alkalmazzák 's azt a legnagyobb szigorral vegyék teljesedésbe.

Wohlgemuth Lajos.
Altábornagy.

8 szám.

Bendeleite

A cs. k. polgári és katonai kormányzónak 1850-ik év martius 8-ikáról a' szebeni és Brassói városkapitányságokhoz a' német újságlapoknak a' románok irányabani alkalmazása iránt.

A kormány és hangszerének lankadhatlan törekvése az újabb események által elidegenedett nemzetiségeket kibékíteni 's költsönös igényeiket helyes kiegyenlítésre juttatni. E fontos czélt a napi sajtónak is elő kellene mozdítani, és meg lehet kívánni, hogy e czél ellenébe ne működjék. Sértő az idő mostohasága által szellemi és anyagi kifejlődésében hátramaradt néptörzseket szüntelen arra figyelmeztetni, sértő egyesek, vagy sokak hibáit és tévedéseit az egész nemzetnek folt gyanánt felróni. Sajnosan tapasztaltam, hogy a román nemzetre nézve

zung oder Noß von jeder noch so überwachten Gemeinschaft mit anderen Pferden strengstens abzusondern

Außerdem müssen die erwähnten verdächtigen Pferde so lange sich an denselben nicht unverkennbare Zeichen der Noßkrankheit zeigen, und dadurch die unerlässliche Nothwendigkeit herbeigeführt wird, sie ohne Umstände wie schon erwähnt, sogleich zu vernichten, durchaus ihre eigene Wärter, Decken, Striegel, Trinkgeschirr, Halfter und dergleichen haben, die bei anderen Pferden schlechterdings nicht gebraucht werden dürfen.

Einer besondern Aufmerksamkeit bedarf es aller Orten auf die Pferde der ankommenden Fuhrleute und sonstiger Reisenden, damit nicht durch solche fremde Pferde das Uebel in die Einkehrwirthshäuser und die dortigen Stallungen eingeschleppt werde.

In Einkehrwirthshäusern sollen daher die Warren und Tränkeimer jedesmal sorgfältig gereinigt werden, so oft andere Pferde einzustallen kommen.

Alle jene Ställe aber, in welchen ein mit Noß oder auch nur verdächtigen Drüsen behaftetes Pferd gestanden, sollen an den Mauerwänden frisch mit Kalk übertrüncht, die Hausen, Warren, Streubäume, Tränkegeschirr mit heißer Lauge rein gewaschen, Holzwände so viel als möglich abgehobelt, die Streu verbrannt oder unter den Dünger verscharrt, daß Eisenwerk ausgeglüht, und alles durch längere Zeit wohl durchlüftet werden, bevor man es wagen kann, gesunde Pferde wieder darin unterzubringen.

Eben so muß auch das ganze Geschirrzug rothiger Pferde so wie auch Decken, Trensen u. s. w. der Vernichtung überliefert werden.

Nur durch die größte Vorsicht und allgemeine Ueberwachung ist es möglich, dem Uebel Einhalt zu thun, und dasselbe zu unterdrücken.

Es muß daher allen Lokalbehörden zur größten Pflicht gemacht werden, sich genau nach der obigen Seuchen-Instruktion zu richten und auf ihren Vollzug mit der größten Strenge zu halten.

Wohlgemuth m. p.
J. M. L.

Nr. 8.

Verordnung

Des k. k. Civil- und Militär-Gouvernements vom 8. März 1850, an die Stadthauptleute von Hermannstadt und Kronstadt betreffend die Haltung der deutschen Tagesblätter den Rumänen gegenüber.

Es ist das unablässige Streben der Regierung und ihrer Organe, die durch die letzten Ereignisse entzweiten Nationalitäten zu versöhnen, und in ihre gegenseitigen Ansprüche die richtige Ausgleichung zu bringen. Diesen wichtigen Zweck sollte auch die Tagespresse unterstützen, man kann aber fordern, daß sie diesem Zwecke nicht entgegen arbeite. Es verlegt einen durch die Ungunst der Zeit in der geistigen und materiellen Entwicklung zurückgebliebenen Volkstamm unablässig daran zu erinnern, es verlegt, Fehler und Verirrungen Einzelner oder Vieler der Nation als

undpentare ceas spre menci, puzn atznci' c' se pte deaprtat dela toatz kompnik'uzisnea k' alci' ka' d'nc' ne akata puzit'.

Afar' de aceia pomeni'ii ka' c'ncipi'om'i, puzn' k'and' c' apatz la aceia c'c'pne de m'k'p'it, mi prin' ac'c'ata c'z' n'p'ce neap'p'ata t'rev'ing'z' de a' n' m'ic'i' f'p'z' d'nc'nc'p'z'p'are, p'rek'z'm' c'az' m'i' p'omen'it, t'rev'ze c'z' a'iz' p'rop'ri'i' c'z'i' g'rij'itor'i, c't'p'ac, c'ec'ac'z', z'nc'at'ele p'ent'p'z' best, k'p'z'c't'p'z' m. a. a. k'ap'e n'z' c'z' pot' d'nt'rev'zing'ca la alci' ka' n'ic'i' de k'z'm.

Deoc'z'vit t'rev'ze c'z' ce p'z'ac'z' d'p' toate lo- k'z'p'ile ka'i' k'z'p'z'z'lor m'i' ai' al'p'or k'z'z'lor'i, ka' c'z' n'z' c'z' vac'e prin' ac't'f'el'iz' de ka' p'z'z' d'p' osc'p'z'p'ri'i' m'i' d'p' g'raj'd'z'p'ile de a'k'olo.

La osc'p'z'p'ri'i' t'rev'ze c'z' f'ie a'nc'ead'ap'z' i'oc'lele m'i' k'rep'lele tot'deaz'na k'z'p'z'ite, de k'z'le op'i' va f'i' c'z' ce vac'e d'p' g'raj'd'z' alci' ka'.

Toate g'raj'd'z'p'ile a'nc'ea, d'p' k'ap'e az' c'tat' v'rez'n' k'al' m'z'k'oc'z' c'az' c'nc'p'ic'io'c'z', t'rev'ze c'z' ce a'p'p'uc'e d'p' noz' k'z' var, v'el'z'z'g'z'p'ile, i'oc'lele, c't'z'am'i, z'nc'at'ele p'ent'p'z' best, t'rev'ze c'z' ce sp'ele k'z'p'at k'z' lemie a'p'z'io'are, p'z'ec'ii' de lemp'z' c'z' ce p'az'z' d'p' k'z'z' ec'le k'z' p'z'ing'z', a'nc'p'nc'z's't'a' c'z' ce a'p'z'z', ceaz' c'z' ce d'p'g'ro'ap'e c'z'z' g'z'no'iz', f'er'z'p'ia' c'z' ce k'z'lea- c'z'z' m'i' d'nt'p'z'n' t'imp' m'ai' l'z'ng' c'z' ce p'ie toate d'p' a'ep', m'ai' d'p'ainte de a' ce d'nc'z'm'eta, a' d'z'nc' i'ap'z' d'p' l'z'z'nt'p'z' ka' c'z'z'z'om'i.

Torm'ai' a'nc'ea t'rev'ze c'z' ce n'ic'ic'ac'z'z' toate z'nc'at'ele k'al'lor m'z'k'om'i' p'rek'z'm' m'i' c't'p'ac'le m'i' a. a. n'z'm'ai' prin' c'ea m'ai' m'ap'e p'rek'az'ic'io'ne m'i' g'rij'p'ie p'ec'te tot' va f'i' k'z' p'z'ing'z', a' f'ac'e ka' c'z' d'nc'ele p'z'z'z' m'i' c'z' ce c'z'p'imeze.

Dec'i' t'z'z'p'op' d'ep'g'z'z'p'or'p'lor' lo'k'ale m'i' c'z' f'ac'c'e d'ator'ia, ace' d'nd'p'enta' a'k'z'p'at' d'z'p'z' i'nc't'p'z'uz'is'nea de vo'ala v'it'lor' d'p' c'z'c'z', m'i' k'z' a'c'p'ime'ca' c'ea m'ai' m'ap'e a' g'rij'z' de d'p'nc'p'ime'ca' ei.

BOJGEMUT m. p.
Ф. М. Л.

Nro. 8.

ORDINŢIŢIŢNEA

ч. р. Гъвернаториѣ цивилъ ми милитарнѣ дин 8. Марциѣ 1850, кътръ кънтаниѣ четъцилоръ Сивиѣ ми Брашовъ, каре къпринде дпъ cine пзрtarea жзрналелор nemцешъ дин Трансилваниа дпъ привинца ромъниаръ.

Нед'nt'ep'z's't'a' c't'p'z'd'an'ie a' Гъверн'z'z'i' m'i' a' op' g'anc'lor' z'z'i' ec'te, ka' c'z' d'nc'p'ac'e n'ac'io'n'al'it'z'p'ile d'nc'v'z'z'ite prin' even'iment'ele d'p' z'p't'z' m'i' c'z' k'om'p'lan'izeze d'nc'p'z's't'at'ele lor' p'ret'enz'z'ant'. Ско- п'z'z' a'nc'ea moment'oc'z' ap' ave'a' a'l' c'nc'p'z'z'ni' m'i' p'reca' жзрнал'ист'икъ, d'ap' c'z' poate p'ret'inde, ka' c'z' n'z' l'z'k're a'nc'ac't'a' d'nc'k'ont'p'a' c'k'op'z'z'z'i' a'nc'ac't'z'ia. Не попор'z'z' p'z'm'ac'z' d'nc'z'p'z'nt'z' k'z' d'ec'vol't'ap'ea c'nc'p'it'z'z'al' m'i' m'at'erial'z' prin' v'it'p'ec'ime'a' t'imp'z'z'z'i, z'z' v'at'z'm'z' n'ec'z'p'm'ata' ad'z'c'ere' am'inte' d'ec'p're' a'nc'ac't'a' z'z' v'at'z'm'z', k'z'nd' g're'm'el'ele' m'i' p'z'z'v'ic'p'ile' z'p'ora'

az erdélyi német lapokban gyakran olly (eredeti, vagy mas lapokból vett) cikkek fogadtatnak el, mellyek a fenebbi tekintet szemügy elől vesztve 's méltányos ingerültséget szülve, hasonló hangulatu vizszánásokra szolgáltatnak alkalmat. Az itteni viszonyoknak rendes útoni kifejlése érdekében megkivánhatom az illy illedelmetlenségek megszüntét. A fennálló kivételi állapotnál a napi lapok ellenőrsége is szigorubb 's azért kötelelességökké kell tennem, hogy arra ügyeljenek, miszerint a nemzetiségek kártékony ingerültségét előidéző hasonló illetlen cikkek fel ne vétessenek. Illy értelemben ne terheltessék e rendeletnek közlése mellett, az érintett lap szerkesztőségének a szükséges intést tudtára adni. Továbbá, midőn a napi lapokban a románokról vagy említés, nem a nemzeti érzékenységet hasonlólag sértő *oláh* vagy *romun* nevezetet, hanem a kormány által is használt *román* elnevezést kérem használtatni, mi az érintett szerkesztőségnek hasonlólag szoros megtartásul tudtára adandó.

Nagy Szeben, martius 8. 1850.

Wohlgemuth Eajos.
Altábornagy.

9 szám.

Hirdetménye

A cs. k. polgári és katonai kormányzónak 1850 martius 8-ról a szállás hordozóknak az ágykrajczár hónapokénti készpénzbeni kifizetése iránt.

Az 1759-ik évi országos szabályozás rendelete szerint a beszállított katonai személyzetért fejenként naponta *egy ezüst krajczár*, a köz használat szerint, *ágy krajczár* nevezete alatt, tulajdonképen a katonai személyzetnek kellekekkel ellátása kárpollékául az adó beszámításkor illető katonaság által kiadott nyugtatóvány mellett, az adózónak vagy a községnek fordítottat meg.

Hogy egyfelől az újabb harczi események által súlyosan sanyargatott országos népességnek lehető segély 's könnyítés eszközöltessék 's másfelől a katonai személyzet érdekében pontos és panasztalan kellekekkel ellátás mindenütt nyomatékosabban követeltethessék, felsőbb jóváhagyásig ideiglenesen olly rendeletet tettem: hogy folyó év martius 1-ső napjától kezdve az országban mindenütt ezen kellekekkel ellátás kárpolléka, vagy úgy nevezett ágykrajczár a beszállított katonai személyzetért fejenként naponta egy ezüst krajczárjával azonnal minden hónap végével illető zászlóaly, vagy század parancsnokság által a községeknek, vagy maguknak a szállásadóknak kezökbe készpénzben fizetessék ki.

Bizodalommal számítok arra, hogy e rendszabály jótékonyasága a lakosságtól el fog ismertetni

Stücken aufzulegen. Ich mache leider die Wahrnehmung, daß bezüglich auf die romanische Nation in den siebenbürger deutschen Zeitungen öfter Artikel (Originalaufsätze oder aus anderen Zeitungen entnommen) Aufnahme finden, welche die obige Rücksicht außer Acht lassen und gerechte Empfindlichkeit erregend, Anlaß zu in ähnlichem Tone gehaltenen Erwiderungen werden. Ich muß im Interesse der regelmäßig fortschreitenden Entwicklung der hiesigen Verhältnisse fordern, daß solche Ungehörigkeiten unterbleiben. Bei dem bestehenden Ausnahmezustande ist auch die Kontrolle der Tagesblätter eine strengere, und ich muß es Ihnen zur Pflicht machen, darauf zu sehen, daß solche unpassende nur eine schädliche Aufregung der Nationalitäten hervorrufende Artikel nicht aufgenommen werden. In diesem Sinne wollen Sie unter Mittheilung des Vorstehenden der Redaktion gedachten Blattes die geeignete Verwarnung zugehen lassen. Ich wünsche ferner daß in den Tagesblättern, wenn von den Romanen die Rede ist, sich nicht der die nationale Empfindlichkeit ebenfalls verletzenden Bezeichnung: Wallachen oder Rumunen, sondern der auch von der Regierung gebrauchten Bezeichnung „Romanen“ bedient werde, was der gedachten Redaktion ebenfalls zur genauen Nachsicht zu bedeuten ist.

Wohlgemuth m. p.
J.M.L.

Nr. 9.

Andmachung.

des k. k. Civil- und Militär-Gouverneurs vom 8. März 1850 über die monatliche baare Auszahlung der Schlafkreuzer an die Quartier-Träger.

Nach der Vorschrift des bisherigen Landes-Regulaments vom Jahre 1759, wurde für die einquartirte Militär-Mannschaft pr. Kopf täglich ein Kreuzer C.Mz. unter der üblichen Benennung Schlafkreuzer, eigentlich aber als Ersatz für den der Militär-Mannschaft beigeestellten Service erst beim Steuercompute gegen die vom betreffenden Militär ausgestellte Quittung dem Steuerträger oder der Gemeinde vergütet.

Um einerseits der durch die letzten Kriegsergebnisse hart mitgenommenen Landesbevölkerung die möglichste Hilfe und Erleichterung zuzuwenden, andererseits aber auch im Interesse der Militär-Mannschaft eine pünktliche, und klaglose Servicebeistellung überall nachhaltiger fordern zu können, habe ich provisorisch bis zur höchsten Genehmigung die Einleitung getroffen, daß vom 1. März l. J. angefangen im ganzen Lande die Vergütung dieser Servicebeistellung oder der sogenannte Schlafkreuzer für die einquartirte Militär-Mannschaft pr. Kopf täglich mit ein Kreuzer C.Mz. sogleich mit Ende eines jeden Monats von dem betreffenden Corps-Bataillon- oder Compagnie-Commandanten den Gemeinden oder Quartiersträgern selbst baar auf die Hand ausgezahlt werde.

Mit Zuversicht rechne ich darauf, daß die Wohlthat dieser Maßregel von der Bevölkerung anerkannt

ceas a le mai multora cu arsură de pată asupra antreprii naționale. Ex Fakē kē dēpēre vgarca de ceas, kē pū prīvinē kē nația romānē jūnī a-flē prīmīrea pū jurnalele nemțușii din Transilvania adeseori artiklēm (komușnerī orișinalē ceas lzoate din alele novelē) kare nē iaz pūkonciderașione skopēl mai de ceș, mi cștrpīndē drentē șamūșione, daș kashē, de a līcē pșcșndē pū acemīnea tonș. Pū interesēl pēșmal pūpșșito-pēi dșvolatpēi a relașionor din pșara așeasta cē treshē cē pēștīndē, ka cē pūcete nekșvīnșele așeștea. Pū cłatsēl așeșta eșșeșpșionālē mī kōntrōla jurnalelor este mai cștrpīnș, mī treshē cē te pūdatoreșē ne domniata, ka cē prīveșșī la așeșea, cē nē cē pūmeșkē așșelēș de artiklēm nepōtrīvīșī, karpī nșmaī pūoșkē o pūverșșnare cștrīk-toare la nașionalīșșī. Pū pūșelēșēl așeșta cē daī domniata pēdakușionei pomenītei fōi, cșșt pū-pșrșșīreā așeștora, pōtrīvīta doșșnīre. Ex pōf-teskē mai de parte ka pū jurnale, kand este vōr-va dēșpe romānī, cē nē cē pūpșvīnșeșe eșșpē-șīșnea „Wallachen“ ceas „Rumunen“, kare vatemē nașionala șamūșione, dar nșmīreā „Romane“ pū-pșvīnșatē mī de Gșvernēș, cē acemīnea cē cē pūșemne pēdakușionei pomenīte cșpe akșrata pșzīre.

ВОЛГЕМУТ m. p.
Ф. М. Л.

Nro. 9.

ПЪБЛИКАЦИЯ

ч. р. Гьвернаторіш чивл мī милитаріш дін 8. Мартіш 1850, дєșпє пльїреā крецарїлор де дєрміт пū ванї гага не фїкаре лънъ, ла чеї че даș квартїрл.

Dēșpē norma pēșlamenteșlī pēșrī de pēș akșmēș dīn anēl 1759 cē pēșonīfīkē pēștrēș mīlīșia pūkvarțiarē de fīkare kapē ne zī șn křeīșarīș arșīnt cșș obīșșīta nșmīre kreșarīș pēștrēș dēșrmitēș, cē fēkē pūcē așeșta kōntrīvșenșīlor ceas kōmșnīșīșīlor ka o pūdemnīzașione pēștrēș șervīșīle fēkēle mīlīșīeī, la kōmșșēl kōntrīvșīșneī ne lășnēș kvīetanșīe pūmīșēș dela kōmpetenta mīlīșīe.

Ka cē cē dea lokșitorīlor pēșrī, pēșamēl șerkașī pūn pūkșmīlșrīle pșșvoīșlī dīn șpșēș, pșșīnșīoșca așștorīnșēș mī șșșpșare de o parte, iar de alta ka cē cē poatē pōștī mī pū interesēl mīlīșīeī o pūmīșīre a șervīșīlor eșakș mī pūde-șēșlitoare pēșștīndēnea cłatornīkē, amē fēkēș pș- nē la mai pūalta anlașīdare pūvīșorīa dīșpozī- ŋīșne, ka pūșeșpīnd dela 1. Martīș a. k. cē cē pūșeșkē pū vanī gaга nșmēșrāșī pū māșēș pūdem- nīzareā așeștor pēșșēșrī de șervīșīș, ceas a așīa nșmīșēșlī křeīșarīș de dēșrmitēș pēștrēș mīlīșīeā pū- kvarțiarē dēșpē șn kapē ne zī kē șn kreșarīș de arșīnt, nșmaī deșkē la cșșpșūșēșl fīkēșrīēș lēșī, pūn kōmandantele de kōpūș de bataīlonēș ceas de kōmpānīș, kōmșnīșīșīlor ceas șelōr cē daș kvarțīre.

Ex șmī kōnșīnēș, kē lokșitorīēș pēșrī vōr pē- șșīoșșe vneșēșīșēl așeșșī mēșșrī mī pēștrēș

's ezentúl a beszállított katonaságnak mindenütt, mind az illető községek, mind szállásadók részéről illően és panasztalanul fognak a kellekek nyujlatni.

A vidéki katonai parancsnokságok e rendeletnek közhirretételére 's az alá rendelt közigazgatási tiszték által minden községek előtti magyarázatára 's annak pontos teljesítése feletti örködésre útasítottatnak.

Wohlgemuth Lajos.
Altábornagy.

und für die einquartirte Militär-Mannschaft künftighin überall sowohl von den betreffenden Gemeinden als den Quartiersträgern das Service gehörig und flaglos beige stellt werden wird.

Die Militär-Distrikts-Commandanten werden angewiesen, diese Verordnung allgemein zu publiciren, und durch die untergeordneten Verwaltungsorgane dieselbe allen Gemeinden erläutern zu lassen und über den pünktlichen Vollzug zu wachen.

Wohlgemuth m. p.
F. M. L.

квартирата милитаре се vor днамині дн виторіш ата де къръ компетентеле комунитэці кат ши декъръ чеї че даз квартире дъпъ кэвінцъ ши кэ дндестліре сервіціле помените.

Komandanciü districtelor militare сь дндреантэ днтр'аколо, ка сь пьліче ordіnэісіnea ачесті дн деовше, ши сь ласе а сь тьлітчи ачса прін сьвординателе organe administrative комунитэцілор тьтсрор ши сь гріжаскъ пентрэ аксрата еї дндеулініре

ВОЛГЕМУТ m. n.
Ф. М. Л.

BCU Cluj / Central University Library Cluj